

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

Міністру юстиції України
Денису МАЛЮСЬЦІ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

На підставі статей 1, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», під час виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради з прав людини виявлено порушення прав людини у діяльності Луцької міської медичної частини Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Волинській та Рівненській областях (далі – медична частина).

Статтею 49 Конституції України визначено, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Статтею 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено, що кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає медичний догляд, який є необхідним для підтримання здоров'я людини.

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України серед основних прав засуджених визначено право на охорону здоров'я, гуманне

ставлення до них та на повагу їх людської гідності; засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час позапланового відвідування медичної частини 29.11.2023 виявлені факти порушення прав людини, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності.

Під час відвідування групою НПМ перевірено дозвільні, установчі та організаційно-розпорядчі документи та виявлено розбіжність між лікарськими спеціальностями згідно Витягу відомостей з Ліцензійного реєстру Міністерства охорони здоров'я України і штатного розпису медичної частини. Відсутня оформлена ліцензія на провадження господарської діяльності з медичної практики на спеціальності лікарів, які наявні за штатним розписом медичної частини.

У порушення Порядку організації медичної допомоги на первинному, вторинному (спеціалізованому), третинному (високоспеціалізованому) рівнях із застосуванням телемедицини, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.10.2015 № 681, лікарі медичної частини позбавлені можливості здійснювати запити на телемедичне консультування та отримувати консультацію для надання медичної допомоги засудженим та ув'язненим особам через відсутність доступу до відповідної мережі.

У журналі обліку результатів проходження профілактичного медичного огляду медичними працівниками не заповнюється графа рекомендацій. Також до березня 2023 року вносились данні за телемедичними обстеженнями у вигляді зашифрованого коду від хмарного сховища, які не можливо перевірити через несправність мережі. Зазначене порушує пункт 6 розділу 4 глави II Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі,

затвердженого спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України від 15.08.2014 № 1348/5/572 (далі – Порядок).

У порушення вимог Стандартів медичної допомоги при вірусному гепатиті С у дорослих, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15.01.2021 № 51, не всі особи з підозрою на вірусний гепатит С проходять ПЛР - тестування та отримують необхідне лікування, що може призвести до погіршення стану їх здоров'я та поширення зазначеного інфекційного захворювання серед інших засуджених осіб.

Станом на 29.11.2023 у медичній частині не організовано проведення замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ) осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів, відповідно до Порядку проведення замісної підтримувальної терапії осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 27.03.2012 № 200. Як наслідок особи, які перебувають в установі, позбавлені можливості отримувати ЗПТ, що порушує їх право на вибір методів лікування, яке затверджено статтею 38 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Встановлено неналежне ведення Журналу обліку фактів виявлення тілесних ушкоджень у засуджених, зокрема, медичними працівниками не заповнюється частина журналу. Журнал не відповідає затвердженій формі, яка наведена у додатку 4 Порядку: у журналі відсутні деякі колонки, які містять інформацію про дату і час направлення інформації до Державного бюро розслідувань (у разі заподіяння тілесних ушкоджень особами рядового та/або начальницького складу); власне ім'я та прізвище медичного працівника, який направив інформацію; прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) уповноваженого працівника Державного бюро розслідувань, який отримав повідомлення, що порушує пункт 4 розділу II Порядку.

Під час перевірки справності автоматичного зовнішнього дефібрилятора виявлено наліпки, термін придатності яких закінчився 19.01.2023, що не забезпечує ефективне використання приладу під час надання домедичної допомоги засудженим при раптовій зупинці кровообігу, відповідно до Порядку надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09.03.2022 № 441.

У порушення вимог пункту 1 Розділу II Стандарту інфекційного контролю для закладів охорони здоров'я, що надають допомогу хворим на туберкульоз, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я від 01.02.2019 № 287 (далі – Стандарт), в медичній частині не дотримано вимоги для ізоляції осіб, хворих на туберкульоз, зокрема, камери-ізолятори використовуються для перебування більше ніж одного-двох пацієнтів.

У медичній частині наявна одна облаштована двомісна палата для соматичних хворих, що робить неможливим одночасне розміщення чоловіків і жінок.

Палати у медичній частині не відповідають вимогам пунктів 8.3.2.4 та 8.3.5.1. розділу Державних будівельних норм України для будинків і споруд закладів охорони здоров'я. Зокрема, недостатня площа жилої площі на одного засудженого в умовах стаціонарного лікування (не менше 5 м²), відсутні меблі для зберігання речей (шафи, приліжкові тумби, стільці за кількістю місць у палаті).

У медичній частині відсутнє гаряче водопостачання, що порушує вимоги статті 22 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» та негативно впливає на терапевтичне середовище в медичній частині.

У порушення вимог Положення про організацію лазне-прального обслуговування осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 08.06.2012 № 849/5, санітарна обробка речового майна засуджених та ув'язнених осіб, зокрема, постільної білизни та постільних речей (ковдр, матраців, подушок, тощо) проводиться не вчасно.

За результатами відвідування медичної частини виявлено низку порушень природоохоронного законодавства, яке регулює питання зберігання, перевезення та утилізації медичних відходів категорії «В».

Медичною частиною під час відвідування на вимогу групи НПМ не надано для ознайомлення акти про передавання відходів перевізнику або суб'єкту господарювання, який отримав відповідну ліцензію, у зв'язку із їх відсутністю, що порушує вимоги пункту 2 розділу 10 Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами (надалі – Правил), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08.06.2015 № 325.

Також, у ході відвідування встановлено, що в порушення вимог розділу 8 Правил медичною частиною на території установи використовується приміщення для збирання та зберігання медичних відходів, яке є непридатним для вказаних цілей за площею, внутрішнім облаштуванням, системою вентиляції тощо.

У порушення вимог пункту 2 глави 1 розділу IV Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 14.06.2019 №1769/5, та вимог розділу II Порядку, відсутній розпорядок дня медичної частини установи, який має бути затверджений завідувачем (керівником) цього закладу та погоджений начальником установи.

Приміщення рентгенологічного кабінету використовується для зберігання засобів індивідуального захисту, що порушує вимоги пункту 1.10 Державних санітарних правил і норм «Гігієнічні вимоги до влаштування та експлуатації рентгенівських кабінетів і проведення рентгенологічних процедур», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 04.06.2007 № 294. Зі слів персоналу, ситуація склалась через брак приміщень.

Не всі особи з інвалідністю отримують належні діагностичні, лікувальні та реабілітаційні заходи через відсутність індивідуальних програм реабілітації, що є суттєвим порушенням розділу V Порядку та Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні».

У порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення», в приміщеннях медичної частини не створено умов щодо утримання осіб з інвалідністю та осіб, що належать до маломобільних груп населення (відсутні пандуси, поручні, та інші облаштування будівлі).

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності Луцької міської медичної частини Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Волинській та Рівненській областях, причин та умов, що їм сприяють, а також запобігання їх у подальшому.

2. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності та про результати розгляду подання у місячний строк повідомити Уповноваженого, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: звіт про результати відвідування Луцької міської медичної частини Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Волинській та Рівненській областях на 15 арк.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Іваниш Ярослава 050 967 9551

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№12754.2/23/39.3 від 29.12.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 29.12.2023 17:54
5FBB77F7B650371D04000000E88D010044560300